

Аліса в Країні Чудес (скорочено)

Льюїс Керрол

Льюїс Керрол

"Аліса в Країні Чудес"

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Розділ перший

Униз і вглиб кролячою норою

Аліса тяжко занудьгувала, сидючи на березі без діла. Її сестра читала книжку, але у ній не було малюнків і розмов. Таких книг Аліса не любила. Була спека, дівчинка думала піти нарвати квіток для віночка. Раптом повз неї промайнув Білий Кролик. Він пробубонів собі під ніс: "Ой лишенько, як я забарився!". Алісу не здивував кролик, який говорив. Та коли він раптом добув із нагрудної кишеньки годинника й, зиркнувши на нього, поспішив далі, Аліса схопилася на ноги: їй ніколи не траплявся Кролик із нагрудною кишенькою і годинником.

Кролик гулькнув у велику кролячу нору під живоплотом. Аліса з розгону пірнула слідом за Кроликом. Якусь часину кроляча нора йшла рівненько, а тоді зненацька урвалася. Аліса й не зчулась, як жухнула навсторч у якийсь глибоченний колодязь. Дорогою їй не бракувало часу роззирнутися і поміркувати, що ж буде далі. Внизу було темно, а в стінах колодязя була сила-силенна маленьких мисників та книжкових полиць; подекуди на кілочках висіли мапи й картини. Дівчинка вголос міркувала, скільки миль пролетіла, на якій вона широті й довготі. Чи провалиться наскрізь через Землю. Аліса згадала свою кішку Діну і пожаліла, що вона не з нею.

Коли це враз Аліса опинилася на купі хмизу й сухого листя. Дівчинка схопилася на ноги. Була темрява, але попереду виднів довгий коридор, а в ньому постать Білого Кролика. Аліса помчала за ним і встигла почути, як він проказав, що дуже запізнюється.

За Кроликом і слід пропав, а вона опинилася в довгому низькому коридорі, освітленому рядочком підвішених до стелі ламп. Довкола було багато дверей, але всі позамикані. Аліса пройшла коридором з одного боку, вернулася з протилежного (дорогою вона торгала усі двері поспіль).

Раптом Аліса нашттовхнулася на маленький триногий скляний столик. На ньому був крихітний золотий ключик, але він не підходив до жодних дверей. Однак за другим обходом вона раптом нагледіла маленьку завісочку, а за нею – маленькі дверцята. Ключик до них підійшов. Прохід був мало як не мишача нора. Аліса стала навколішки й угледіла в глибині небаченої краси сад.

Збагнувши, що біля дверцят вона нічого не вистоїть, Аліса повернулася до столика. Цього разу на ньому була маленька пляшечка з написом "Випий мене". Аліса надсorbнула. Виявилося, що це доволі смачно (як пиріг з вишнями, заварний крем, ананас, смажена індичка, іриски й гарячі грінки разом узяті), й Аліса хильцем спорожнила пляшечку.

Дівчинка зменшилася і тепер сягала десяти дюймів. Аліса подалася до дверцят. Але згадала, що забула золотого ключика, а коли вернула до столика, то зрозуміла, що тепер до ключика їй не дотягтися.

Аж ось її погляд упав на невеличку скляну скриньку під столом: вона відкрила її й побачила там малесеньке тістечко з написом зі смородинок: "З'їж мене".

Вона відкусила шматочок, але зріст її не змінився. Вона відкусила ще шматочок і незабаром доїла все тістечко.

Розділ другий

Озеро сліз

Аліса почала так розтягуватися, що навіть не бачила своїх ніг. Вона стукнулася головою об стелю. Дівчинка мерщій схопила золотого ключика й гайнула до садових дверцят. Тепер єдине, що вона могла зробити, лежачи на підлозі, – це зазирнути в садок одним оком. Аліса сіла і знову зайшлася плачем, поки наплакала ціле озерце.

З'явився Білий Кролик: вишукано вбраний, з парою білих лайкових рукавичок в одній руці і віялом – у другій. Він дуже поспішав і бурмотів сам до себе: "Ой-ой Герцогиня! Вона ж оскаженіє, коли я змушу її чекати!".

З розпачу Аліса ладна була просити помочі в кого завгодно, тож коли Кролик порівнявся з нею, вона знічено озвалася: "Перепрошую, пане...". Кролик перелякався і дременув у темряву.

Аліса подумала, що вона перемінилася. І вона почала перебирати в пам'яті усіх своїх ровесниць, аби з'ясувати, чи не перетворилася вона часом на одну з них. Потім дівчинка згадувала таблицю множення, географію, але все було неправильно. Дівчинка вирішила, що вона – Мейбл, Алісіна подруга-невігласка. Дівчинка пригадувала вірша "Хороша перепілонька...", але слова все були не ті.

З її очей бризнули сльози. Тоді Аліса помітила, що, розмовляючи сама з собою, натягла на руку одну з Кроликових білих рукавичок, які він загубив, тікаючи. Дівчинка знову зменшилася. Причиною, як незабаром з'ясувалося, було віяло в її руці, яке теж загубив Кролик. Тепер дівчинка знову була маленькою, двері в сад – зачинені, а ключик лежав на столі.

До того ж вона посковзнулася і впала в озеро сліз. Тут Аліса почула, як поблизу неї хтось хлюпочеться, і попливла на хлюпіт, аби з'ясувати, хто це. Це була Миша. Аліса почала говорити про котів, про свою Діну, але миша котів ненавиділа. Потім дівчинка розповіла про сусідського тер'єра. Але Миша сказала, що коли вони виберуться на берег, вона розповість, чому так ненавидить котів та собак.

В озерце набилося чимало птахів та звірів: Качур, Додо, Папужка Лорі, Орлятко і ще якісь химерні істоти. І вся ця компанія на чолі з Алісою потягла на берег.

Розділ третій

Гасай-Коло та Довгий Хвіст

Товариство, що зібралося на березі, було мокрим і почувалося вкрай незатишно. Усі почали вирішувати, як висушитися. Аліса розмовляла з кожним запанібрата, наче знала їх усе життя. Щоправда, вона мала довгеньку суперечку з Лорі, яка говорила, що все знає краще, бо старша.

Нарешті Миша (здається, найавторитетніша тут особа) гукнула уважно її послухати. Вона почала розповідати "суху" історію про Вільгельма Завойовника. Усі все ще були мокрими. Додо сказав, що кращий спосіб обсохнути – Гасай-Коло.

Він накреслив маршрут Гасай-Кола, а тоді уздовж нього розставив учасників. Усі пускалися бігти самі й спинялися коли заманеться, тому визначити, коли Гасай-Колу кінець, було не так то й просто. Десь через півгодини всі вже були сухісінькі. Додо оголосив усіх переможцями, а призи доручив роздати Алісі. Вона не знала, що робити. У розпачі сягнула рукою до кишені і вийняла звідти пакетик цукатів (на щастя, він не розмок у солоній воді). Кожен дістав по цукатику. Алісі у ролі призу дістався її ж власний наперсток, який звірі від неї взяли і їй подарували.

Далі прийшла пора ласувати цукатами: великі птахи ремствували, що не встигли розкуштувати свого приза, а маленькі ним давилися.

Нарешті, коли було вже по всьому, вони знову посідали кружком і попрохали Мишу розповісти щось іще. Аліса просила розповісти, чому миша ненавидить собак і котів. "Моя історія, хватк звісний, довга і сумна" — говорила миша. Але Аліса не розчула "хват звісний", її причулося "хвіст мій". Аліса думала, чому мишачий хвіст сумний. Миша помітила, що Аліса не слухає, тому образилася і пішла геть.

Алісі хотілося, щоб тут була Діна, яка б могла принести Мишу назад. Дівчинка розповіла тваринам про свою кішку. Усі пташки налякалися і почали розходитися.

Аліса залилася сама, засумувала за Діною і залилася слізьми. Згодом до неї долинуло дрібне тупотіння.

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Розділ четвертий

Кролик крутить Крутихвостом

То був Білий Кролик. Він тихо дріботів назад, тривожно роззираючись і шукаючи віяло і рукавички. Аліса теж кинулася їх шукати. Але їх ніде не було. Після купання в озерці все довкола здавалося іншим, а коридор зі скляним столиком та дверцятами щез без сліду.

Невдовзі Кролик примітив Алісу, що нишпорила туди-сюди, і визвірився на неї, назвавши Мері Ен. Кролик наказав бігти додому та принести пару рукавичок і віяло. Аліса подумала, що він переплутав її зі своєю служницею. Аліса гайнула, куди вказував Кролик. Попереду виринув чепурний будиночок, на дверях якого була табличка з написом: "Б. Кролик. Шляхтич".

Аліса ввійшла без стуку і поспішила нагору. Вона страшенно боялася, що стріне справжню Мері Ен. В охайному покоїку на столі біля вікна були віяло й дві чи три пари білих рукавичок. Дівчинка взяла все, що мала взяти, і вже збиралася бігти назад, як раптом побачила біля дзеркала невеличку плящину. З цікавості Аліса приклала її до губ.

Дівчинка знову збільшилася і мусила стати навколішки, а потім лягти. Останнє, на що спромоглася – це виставити руку в вікно, а ногу – в комин. На щастя, дія чарівного напою на цьому припинилася. Дівчинка розмовляла сама з собою, коли знадвору озвався Кролик, який кликав Мері Ен. Згодом він покликав інших: Пете, Куцохвостого. Останній поліз у димар, але дівчинка буцнула його ногою, і він вилетів. Кролик кричав, що треба спалити будинок. Аліса налякала всіх, що пустить на них Діну. Усі затихли. А тоді надворі знову зчинилася веремія, й Аліса почула Кроликову команду везти тачку з чимось. У вікно почали кидати крихітні тістечка. Аліса з'їла тістечко і відразу почала маліти. Щойно Аліса поменшала так, що могла пройти у двері, вона кинулася надвір, де побачила ціле збіговисько дрібних тваринок та птахів. Посередині лежав гороба Ящур Крутихвіст. Пара морських свинок підтримувала його попід пахви і напувала чимось із пляшечки. Тваринки ринули до неї, але вона пустилася тікати і невдовзі щасливо дісталася до густого лісу.

У лісі Аліса вирішила стати такою, як завжди, і знайти дорогу до чарівного саду. Але дівчинка уявлення не мала, як це все зробити. Раптом над її головою хтось голосно дзявкнув. Вгорі було щеня. Аліса підняла якусь ломачку і простягла щеняті, щоб втекти неушкодженою. Щеня гралося ломачкою, а награвшись, сіло відпочити. Кращої нагоди для втечі годі було й уявити. Аліса миттю пустилася навікача і гнала, аж доки почала задихатися з утоми. Коли зупинилася, помітила великий гриб. Зверху сиділа велетенська блакитна Гусінь, яка статечно курила довгу кальянову люльку, не звертаючи жодної уваги на те, що діється довкола.

Розділ п'ятий

Що порадила Гусінь

Аліса розмовляла з Гусінню. Дівчинка сказала, що пережила за цей день стільки перетворень, що збита з пантелику. Гусінь, з усього видно, була в лихому гуморі, тому Аліса обернулася й пішла геть. Але Гусінь гукнула її і сказала, щоб дівчинка мала терпіння. Дівчинка розповіла вірш "Ти старий любий діду", але знову все було не те. А ще Аліса сказала, що не проти трішки підрости. Згодом Гусінь сказала, що один край гриба зробить дівчинку вищою, а інший – нижчою.

Аліса відломила по шматочку з кожного краю. Від шматка у правій руці дівчинка почала хутко зменшуватися. Аліса мерщій узялася до другого шматочка. Проте її підборіддя так щільно вперлося в ногу, що вона ніяк не могла відкрити рота. Нарешті їй вдалося вхопити дрібку з лівої руки. Раптом десь поділися її плечі. Вона поглянула вниз, але побачила тільки шию неймовірної довжини, яка гнулася на всі боки.

Почулося різке сичання. Аліса рвучко відсахнулася. Велика Горлиця, налетівши на неї, несамовито біла її крильми по обличчю. Птаха думала, що Аліса – гадюка. "Я

дівчинка", — промовила Аліса без особливої певності, бо згадала, скільки разів вона за цей день мінялася. Горлиця була агресивною, бо захищала яйця.

Аліса стала опускатися нижче, але це виявилось штукою непростою: її шия раз у раз заплутувалась у гіллі. Доводилося частенько зупинятися, щоб її виплутати.

Дівчинка почала відкушувати то від того, то від того шматка – стаючи то вищою, то нижчою, аж поки підігнала себе до своїх звичайних розмірів. Тепер вона дійшла до свого справжнього зросту. Лишилося пробратися у чарівний сад.

Вона вийшла на узлісся, де стояв крихітний, із чотири фути заввишки, будиночок. Щоб його мешканці не збожеволіли зі страху, дівчинка почала потрошку надкушувати гриба з правої руки і не виходила з лісу доти, доки не поменшала до дев'яти дюймів.

Розділ шостий

Порося та перець

Хвилину-другу вона дивилася на будиночок, гадаючи, як бути далі. Раптом з лісу вибіг лакей у лівреї і гучно затарабанив у двері кісточками пальців. З лиця то був радше карась. Відчинив йому другий лакей – кругловидий, з лупатими очима, схожий на жабу. Лакей-Карась видобув з-під пахви величезного листа і, простягнувши його Жабунові, врочисто оголосив, що це запрошення Герцогині від Королеви на крокет. Другий лакей змінив слова і сказав: "Від Королеви. Запрошення на крокет для Герцогині". Відтак обидва вдарили один одному чолом – так низько, аж посплутувалися кучериками.

Аліса мусила втекти назад у хашу, щоб не чути було її сміху. Коли вона визирнула знову, лакея-Карася вже не було, а Жабун сидів біля дверей і тупо зирив у небо. Аліса несміливо підступила до дверей і постукала. Лакей сказав, що по той бік такий шарварок, що її однак не почують.

І справді, гармидер усередині стояв пекельний: хтось верещав, хтось чхав, і час від часу чувся оглушливий брязкіт, наче там били посуд.

Тут двері розчахнулися, і звідти вилетів великий таріль, черкнув по носі лакея й розбився об дерево в нього за плечима. Аліса штовхнула двері й переступила поріг.

У просторій кухні дим стояв аж під саму стелю. Посередині на триногому дзиглику сиділа Герцогиня й чукикала немовля; кухарка схилилася над вогнищем і помішувала юшку у величезному казані. Юшка була переперчена, тому Аліса чхала.

Чхала Герцогиня і немовля. Не чхали в кухні лише двоє: кухарка та дебелий, з усмішкою від вуха до вуха, кіт, який сидів на припічку. Аліса запитала, чому кіт такий дурносміх. Герцогиня пояснила, що це тому, що він – чеширський, бо коти із графства Чешир сміються на весь шир.

Кухарка зняла з вогню казан і заходилася шпурляти чим попало в Герцогиню та немовля: кочергою, щипцями, блюдцями. Та Герцогиня і бровою не повела, хоч дещо в неї й поцілило; а немовля й доти ревма ревло, тож зрозуміти, болить йому від ударів чи ні, було неможливо.

Герцогиня завела щось наче колискову і заходилася чукикати немовля, люто стрясаючи його. Вона швиргонула немовлям до Аліси, а сама пішла збиратися до

Королеви на крокет. Кухарка жбурнула їй навздогін сковороду, але, на диво, схибила.

Аліса скрутила немовля у вузол, міцно схопила за праве вушко та ліву ніжку (щоб не розкрутилося), і вийшла з ним на свіже повітря, щоб на кухні його не прибили.

Немовля рохкало, й Аліса прискіпливо зазирнула йому в личко, аби з'ясувати причину. Ніс у нього був аж надміру кирпатий, більше схожий на рильце, очі зробилися підозріло маленькі як на дитину. Його вигляд Алісі не сподобався.

Воно знову рохнуло, та так виразно, що Аліса не без тривоги ще раз глянула йому в обличчя. Так, цього разу помилитися було годі: перед нею було найсправжнісіньке порося! Носитися з ним далі було безглуздо. Вона опустила порося на землю і вельми втішилась, коли воно спокійнісінько потрюхикало собі в хащу.

Раптом дівчинка здригнулася з несподіванки: за кілька кроків від неї на гілляці сидів Чеширський Кіт. Він усміхнувся. Дівчинка запитала, як звідси вибратися. "Залежить, куди йти", — сказав Кіт. Аліса сказала, що їй однаково куди йти. "Кудись та дійдеш", — сказав Кіт. Він показав, де живе Капелюшник і Шалений заєць, і сказав, що вона може завітати до них: у них обох не всі вдома. "Але я з такими не товаришую", — зауважила Аліса. "Іншої ради нема, — сказав Кіт. — У нас у всіх не всі вдома. У мене не всі вдома. У тебе не всі вдома". "Хто сказав, що у мене не всі вдома?" — запитала Аліса. "Якщо у тебе всі вдома, — сказав Кіт, — то чого ти тут?"

Кіт сказав, що сьогодні зустрінеється з Алісою на грі у крокет у Королеви, і зник. А тоді вигулькнув знову і спитав, що з немовлям. Аліса сказала, що перетворилося на порося. Кіт зник.

Аліса вирушила у бік Шаленого Зайця. Тут вона звела очі й знову побачила Кота. Дівчинка спитала, чи Кіт може зникати не так швидко, бо їй йде обертом голова. Кіт почав зникати шматками: спочатку пропав кінчик його хвоста, а насамкінець — усміх, що ще якийсь час висів у повітрі.

До Шаленого Зайця довго йти не довелося: садиба, яку вона невдовзі побачила, належала, безперечно, йому, бо два димарі на даху виглядали, як заячі вуха, а дах був накритий хутром. Сама садиба виявилася такою великою, що Аліса не квапилася підходити ближче, поки не відкусила чималий кусник гриба в лівій руці й довела свій зріст до двох футів. Але й тепер вона рушила з осторогою.

Розділ сьомий

Божевільне чаювання

Перед будинком був виставлений стіл, за яким пили чай Шалений Заєць та Капелюшник. Між ними спав Сонько-Гризун, правлячи їм за подушку. Заєць із Капелюшником спиралися на нього ліктями і перемовлялись через його голову. Аліса сіла за стіл без запрошення, а Шалений Заєць запропонував їй випити вина, якого на столі не було. Капелюшник запитав, чим крук схожий на капшук. Аліса намагалася пригадати все з тієї дещиці, яку знала про круків та капшуки. Та виявилось, що відгадки не знає ні Заєць, ні Капелюшник.

Капелюшник мав годинник і говорив, що час живий і з ним треба поводитися правильно. Королева хотіла зітнути голову Капелюшнику, від того часу у нього завжди

шоста година і він п'є чай. Тут завжди пора чаю, ніколи навіть помити посуд.

Шалений Заєць захотів, щоб Аліса розповіла казку. Вона не знала жодної, тому казку розповів Сонько. Він розповів про трьох сестричок, яких звали Олша, Асіла і Тільда. Вони жили на дні криниці і їли мелясу.

Аліса слухала і пила чай з хлібом з маслом. Дівчинка часто перебивала розповідь Сонька своїми питаннями щодо трьох сестричок.

Капелюшник забажав чисту чашку, усі пересунулися на одне місце. Сонько посунувся на його місце, Шалений Заєць – на місце Сонька, й Алісі, хоч-не-хоч, довелося сісти на місце Шаленого Зайця.

Згодом Аліса встала й подалася геть. Сонько миттю заснув, а на решту чаєпивців Алісин відхід не справив належного враження, хоча вона й озиралася раз чи двічі – чи не покличуть її назад. Оглянувшись востаннє, вона побачила, як Заєць із Капелюшником запихають Сонька у чайник.

Аліса подумала: "Скільки живу, дурнішої компанії не бачила!" Не встигла вона це доказати, як раптом у стовбурі одного з дерев угледіла двері і увійшла. Аліса знов опинилася у довгому коридорі з тим самим скляним столиком. Тепер вона була мудріша і потрапила у чарівний сад.

Розділ восьмий

Королевин крокет

При самому вході до саду ріс великий трояндовий кущ: троянди на ньому були білі, але троє садівників фарбували їх на червоно. Аліса запитала, навіщо вони фарбують троянди. Їй пояснили, що тут мав рости червоний кущ, але посаджений був білий. Якби королева це виявила, то постинала б голови садівникам.

Наближалася Королева, і всі троє садівників попадали ниць. Почувся тупіт багатьох ніг, і Аліса побачила спочатку десятеро вояків із піками. Вони були плоскогруді й прямокутні, з руками й ногами по краєчках. За ними в колоні по двоє крокувало десятеро челядників, розцяцькованих бубнами. Далі, побравшись за руки, ішли парами десятеро королівських дітей і всі – в чирвових серцях. За дітьми виступали гості, здебільшого королі й королеви, і серед них Аліса впізнала Білого Кролика: він то цокотів щось нервовою скоромовкою, то усміхався, коли говорили інші, і врешті проминув Алісу, не помітивши її. За гостями йшов Чирвовий Валет. Він ніс королівську корону. А замикали всю цю пишну процесію Король і Королева Сердець.

Аліса думала, що коли всі лежать, то нема кому дивитися на Короля і Королеву. Тому дівчинка стояла. Королева запитала, як її звати. Аліса відповіла. Тоді королева запитала, хто такі тих троє, що біля Аліси. Дівчинка відповіла: "Звідки мені знати? То не мій клопіт". Королева розлютилася і наказала відтяти Алісі голову. "Дурниці!" — твердо промовила Аліса на весь голос, — і Королева затихла.

Валет, за наказом Королеви, обережно перевернув садівників носом черевика. Вона поглянула на кущ троянд і наказала стягти голови садівникам.

Процесія рушила далі. Відстали тільки троє вояків, що мали скарлатинні безталанні садівників. Ті кинулися до Аліси, бажаючи її заступитися. Аліса повкидала садівників у

найближчий квітковий горщик. Вояки покрутилися, поникали та й спокійнісінько подалися слідом за всіма.

Королева запропонувала Алісі пограти у крокет. Й Аліса, зацікавившись, пристала до процесії. Поруч неї дріботів Білий Кролик і збентежено зазирає їй в обличчя. Кролик прошепотів, що Герцогиню засуджено до страти, бо вона нам'яла Королеві вуха.

Почалася гра. Аліса подумала, що зроду-віку ще не бачила такого дивного крокетного майданчика – він був увесь у горбиках та рівчаках; замість куль тут котили живих їжаків; за молотки правили живі фламінго, а вояки, постававши навкарачки, вдавали ворітця. Грати було незручно.

Орудувати своїм фламінго виявилось для Аліси найбільшою морокою. Крокетисти били всі разом, не дожидajući своєї черги, і весь час сперечалися й чубилися за їжаків. Невдовзі Королева вже гасала скрізь, як навіжена, тупотіла ногами й репетувала, щоб когось відтяли голову.

Аліса хотіла непомітно втекти, і раптом угледіла в повітрі усміх Чеширського Кота. За мить зринула ціла голова. Аліса випустила з рук свого фламінго й почала ділитися враженнями, рада, що знайшовся слухач. Кіт вочевидь вирішив, що голови цілком вистачить, і далі з'являтися не став. За плечима Аліси з'явилися Королева і Король. Королева відійшла, коли Аліса похвалила її гру. А Король хотів, щоб Кіт поцілував його руку. Кіт не хотів цього робити. Король попросив Королеву, щоб кота стратили.

Те, що коїлося на майданчику, здавалося Алісі справжнім неподобством: довкола панував такий рейвах, що годі було вгадати, чия черга ставати до гри. Аліса трохи зачекала, а тоді хотіла зіграти, але їжак, фламінго і "ворітця" розбіглися. Міцно затиснувши фламінго під пахвою, щоб той знову не втік, вона подалася докінчувати розмову зі своїм другом.

Повернувшись на те місце, де в повітрі мріла його голова, Аліса з подивом побачила, що довкола Кота зібрався цілий натовп з Катом, Королем та Королевою. Кат доводив, що не можна відтяти голову, коли її нема від чого відтинати. Король доводив, що всяк, хто має голову, може її позбутися, і годі молоти дурниці. А Королева доводила, що коли питання не вирішиться швидше, ніж уже, то вона скарає на горло всіх до одного. Аліса раптом сказала, що Кіт належить Герцогині і треба порадитися з нею.

Кат побіг по Герцогиню, що сиділа за ґратами. Коли нарешті привели Герцогиню, від голови не лишилося й сліду. Король із Катом ще довго бігали, мов навіжені, шукаючи голову, а решта гостей пішли догравати гру.

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Розділ дев'ятий

Розповідь Казна-Що-Не-Черепахи

Герцогиня зраділа зустрічі з Алісою. Вони відійшли поговорити. Аліса сказала, що коли стане герцогинею, не триматиме на кухні ані перчини, бо, можливо, саме від лютого перцю люди стають такі сердиті. "Від гірчиці – гіркне на душі, від кориці –

починаєш усім коритися, від звіробою – визвірюються, а зате від карамелі чи інших цукерок діти стають солодкі-пресолодкі! Шкода, що люди цього не знають", — міркувала Аліса.

Герцогиня говорила, що "мораль є у всьому, треба тільки вміти її знайти". З цими словами вона щільніше пригорнулася до Аліси.

Аліса не була в захваті від такої близькості: по-перше, Герцогиня скидалася на справжню почвару, а по-друге – її підборіддя було на диво гостре. Герцогиня говорила ще багато моралей: "Любов єдина крутить світом!", "Хто глузду пильнувати звик, того не підведе язик", "Фламінго кусючий, як гірчиця: це птиці одного польоту". Алісу уже дратувала Герцогиня. До них підійшла Королева і сказала: "Або щезаєш ти, або твоя голова. І то негайно! Вибирай!". Герцогиня зробила вибір і щезла з очей.

Аліса подалась за Королевою, щоб продовжити гру. Решта гостей, скориставшись із відсутності Королеви, спочивали собі в холодочку, та щойно вона з'явилася і нагадала, що кожна згаяна хвилина коштуватиме їм голови, всі негайно повернулися до гри. Королева і далі сперечалася з гравцями і верещала: "Зітнути йому голову!". Приречених на смерть брали під варту вояки, які задля цього мусили розлучатися з роллю ворітець.

За якихось півгодини на майданчику не лишилося ні ворітець, ні крокетистів: усі вони, окрім королівського подружжя та Аліси, сиділи під вартою в очікуванні страти.

Королева запропонувала Алісі піти разом з нею до Казна-Що-Не-Черепахи. Рушаючи, Аліса встигла почути, як Король стиха мовив до всього загалу, що вони помилювані.

Невдовзі Аліса і Королева надібали Грифона. Він мав відвести Алісу до Казна-Що-Не-Черепахи. Королева вернулася на страту. А Грифон посміявся і сказав, що досі тут нікого ще не страчували.

Незабаром, удалині, вони побачили Казна-Що-Не-Черепаху, що сумний та невеселий сидів на прискалку. Підійшовши ближче, Аліса почула його зітхання. Він почав оповідати свою історію, як ходив до морської школи. Аліса весь час його перебивала і допитувалася. Казна-Що-Не-Черепаха розповідав, як вивчав чотири дії матимачухи: добивання, відбивання, вноження і обділення. Грифон сказав, що якщо Гліса не чула про таке – то вона просто дурка. Казна-Що-Не-Черепаха розповів, як його неука кожного дня коротшала.

Грифон попросив розказати про їхні забави у школі.

Розділ десятий

Омарова кадриль

Казна-Що-Не-Черепаха глибоко зітхнув і витер ластом сльози. Він поплакав, а потім розповів про омарову кадриль, для якої треба шикуватись у дві лави на березі: моржі, черепахи, лососі і так далі. Кожен у парі з омаром. Пари ступали два кроки вперед, підходили до партнера, мінялися омарами. Тоді жбурляли омарів у море, пливли по них, крутили в морі сальто-мортале, знову мінялися омарами, поверталися на берег.

Казна-Що-Не-Черепаха і Грифон вирішили показати декілька па.

І вони поважно закружляли довкола Аліси на задніх лапах, час до часу наступаючи їй на ноги і відбиваючи такт передніми лапами. Аліса була щаслива, коли танець нарешті скінчився.

Тоді нові знайомі розповіли дівчинці про рибу-білугу. Виявляється, нею білугують чоботи й черевики на дні моря. Аліса запитала, що ж вдягають до тих чобіт. Тоді Грифон сказав: "Щодо креветок – найважливіше, щоб вони не лоскотали шиї, а раки – щоб не щипалися під час кадрили".

Згодом Аліса заходила оповідати про свої пригоди, відколи вперше побачила Білого Кролика. Вона дійшла до того місця. Коли розказувала для Гусені "Ти старий любий дідусь", а в неї вийшло зовсім не те. Казна-Що-Не-Черепаха попросив розповісти інший вірш, наприклад, "Обізвався ледащо". "Як же ця звірота любить командувати. Читай їм і читай! Мовби я у школі!" — подумала Аліса, але почала декламувати. Вірш вийшов у неї чудернацьким і не таким, як треба.

Тоді Казна-Що-Не-Черепаха заспівав "Зчерепаховий суп". Здалеку несподівано долинув крик: "Суд починається!"

Розділ одинадцятий

Хто вкрав пиріжки

Коли Аліса з новими знайомими надбігли, Король з Королевою вже сиділи на троні в оточенні всілякого птаства та звірини, а також цілої колоди карт. Попереду під охороною двох вояків стояв, закутий у кайдани, Чирвовий Валет, а поруч із Королем – Білий Кролик. Посеред судової зали красувався стіл, а на ньому – повний таріль пиріжків із фруктами. У Аліси аж слинка потекла.

Суддею був Король. Було і дванадцят� присяжних, які записували свої імена, щоб до кінця суду не забути. Аліса бачила, що вони писали слово "пришелепкуваті". Перо Ящура Крутихвоста – одного з присяжних, рипіло, тому Аліса його спритно поцупила, а він так і не збагнув, куди воно поділося. До кінця дня він мусив писати пальцем, який не лишав на табличці жодного сліду.

Зачитали звинувачення: Краля Чирвова спекла пиріжки і рулет, які Чирвовий Валет украв. За першого свідка був Капелюшник. Він з'явився з чаєм і хлібом з маслом. Король звелів йому скласти свідчення. Капелюшник хвилювався, переступав з ноги на ногу, кидаючи тривожні погляди на Королеву, і зопалу замість хліба надкусив чашку.

Тієї ж миті Аліса почала рости. Першим її бажанням було встати і вийти із зали, але потім вона вирішила, що сидітиме доти, доки їй вистачить на лаві місця.

Капелюшник говорив: "Я бідний неборака, ваша величносте. Я тільки-но сів пити чай десь тиждень тому, не раніше. Хліба з маслом у мене майже не залишилось. У казанці скінчився дощ, з неба періщить борщ. Я зварив з нього чай, і з тих пір час для мене закінчується на ча...".

Король злився. Він сказав, що час починається, а не закінчується на "ча". Капелюшник продовжив: "Я бідний неборака, в казанці скінчився дощ, з неба періщить борщ але, як сказав Шалений Заєць...". Тут вихопився Шалений Заєць і сказав, що він так не казав. Один із присяжних спитав, що казав Сонько. Капелюшник не міг

пригадати. Король пригрозив йому карою на горло.

Сердега Капелюшник випустив із рук чашку з чаєм та хліб з маслом і впав на одне коліно. Він сказав: "Я бідний неборака, ваша величносте". "Ти бідний, бо дурний", — хмикнув Король. Тут одна з морських свинок заплодувала, і її негайно придушили судові виконавці.

Король сказав, що Капелюшник може йти. Капелюшник чкурнув. Королева наказала зітнути йому голову на виході. Але за ним уже й слід прохолов.

Наступним свідком виявилася Герцогинина кухарка. В руці вона тримала коробочку з перцем. Ще до її появи в залі Аліса здогадалася, хто зараз увійде: всі, хто сидів біля дверей, почали дружно чхати. "Складай свої свідчення!" — наказав Король. "Не буду!" — відказала кухарка. Король збентежено глянув на Білого Кролика. Той сказав, що треба зробити перехресний допит. Король схрестив руки на грудях і спитав густим басом: "З чого печуть пиріжки?". "Переважно з перцю", — відповіла кухарка. "З меляси", — озвався Сонько. Поки виганяли Сонька-Гризуна, кухарка зникла. Наступним свідком оголосили Алісу.

*Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.
Авторські права на переказ належать Укрлібу.*

Розділ дванадцятий

Свідчить Аліса

Вона підхопилася так рвучко, що подолом спідниці змела з лави всіх присяжних просто на голови публіці, а потім заходилася їх збирати. Дівчинка зопалу посадовила Ящура Крутихвоста догори ногами. Він був неспроможний перевернутися. Аліса посадовила його як слід. "А втім, це йому мало допоможе, вниз головою чи вгору – користь однакова", — подумала. Дівчинка сказала, що по суті справи їй нічого не відомо.

Аліса вже виросла так, що могла легко зазирнути до табличок присяжних. Король сказав, що за законом, особам заввишки в одну милю і вищим, слід покинути судову залу. Аліса сказала, що не вийде.

Білий Кролик сказав, що є ще лист, написаний підсудним. Але цей лист виявився віршем. Та й почерк є належав Валетові. "Він, певно, підробив чужу руку", — вирішив Король. Валет сказав, що не писав вірша. А Білий Кролик прочитав:

Я знаю від них, що ви в неї були
Й сказали про всіх навпростець.
Вважає вона, що я гідний хвали,
З мене поганий плавець.
Він їм передав, що я не пішов
(Ми знаємо, звідки й куди):
Якщо вона справу порушить ізнов,
То вам не минути біди.
Я дав їй один, вона йому – два,

А ви нам, здається, три...

Аліса зрозуміла, що вірш абсурдний і сказала, що у вірші ані крихти глузду. Розтлумачити його не захотівся ніхто.

Король "зачепився" за слово "поганий плавець", бо Валет був картонний. Тоді слова "Я дав їй один, вона йому – два" Король пояснив, як роздавання Валетом пиріжків присяжним. А слова "Ще доки на неї дур не найшов..." поснив як такі, що стосуються Королеви. Вона ж сказала, що спершу має бути страта, а тоді вирок. "Нісенітниця! Як могло вам таке прийти в голову!" — голосно вигукнула Аліса. Тоді Королева наказала стратити і Алісу. Дівчинка на той час уже виросла до своїх звичних розмірів і назвала усіх простою колодою карт. Тут раптом усі карти знялися в повітря й ринули на неї. Аліса почала від них відбиватися і... побачила, що лежить на березі, поклавши голову сестрі на коліна, а та обережно змахує їй з обличчя сухі листочки. Сестра розбудила Алісу. Дівчинка стала переповідати сестрі все-все, що їй запам'яталося з незвичайних пригод.

Коли вона скінчила, сестра поцілувала її, мовивши: "Що й казати, моє золотко, сон і справді дивний. Але вже вечоріє – біжи-но пити чай". Аліса підвелася і щодуху побігла додому, не перестаючи дивуватися, який же чудовий їй наснився сон. А сестра так і залишилася сидіти, підперши голову рукою. Вона сама поринула в сон. І найперше наснилася їй сама Аліса. Усе довкола стало оживати й повнитися чудернацькими істотами з Алісиного сну: пробіг Білий Кролик, з'явилася Миша, дзенькали чашки Шаленого Зайця та його приятелів, верещала Королева, дитина-порося чхала на колінах у Герцогині, чувся Грифонів крик, порипування Ящурового пера, схлипував Казна-Що-Не-Черепакха...

Отак сиділа вона, приплющивши очі, й майже вірила у країну чудес, хоча знала, що досить їх розплющити, і все знову стане цілком звичайним: дзенькіт чашок стане дзеленчанням дзвіночків на шиях овець, а верески Королеви – голосом вівчарика; чхання немовляти, Грифонів крик та решта чудних звуків зіллються в гармидер селянської господи.

А далі вона уявила собі, як її мала сестричка стане колись дорослою жінкою, збере довкола себе інших дітей і засвічуватиме їм оченята своїми незвичайними оповідями. Можливо, розповідатиме вона їм і про Країну Чудес, що наснилася їй багато років тому, пам'ятаючи своє власне дитинство і щасливі літні дні...

Стислий переказ по розділам, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.